

Foto: Margareta Edqvist

Timjansnyltrot finns på den svenska rödlistan och är placerad i kategorin missgynnad (NT). Den är även fridlyst.

Timjansnyltrot är en flerårig, klorofyllfri, helparasitisk ört. Den är glandelhårig med brunröd stjälk och blekt röda till gulbruna tvåläppiga blommor. Nederst på stälken syns brunaktiga fjällika blad och i den axlika blomsamlingen sitter lansettlika stödblåd vid blommornas bas. Timjansnyltrot parasiterar huvudsakligen på backtimjan. Blomningen sker i juli. Fruktsetningen uppges bli bäst under torra och varma somrar. De många fröna

(cirka 800 per kapsel) är små och dunlätta, vilket underlättar växtens spridning. En viss vegetativ spridning sker genom jordstammen. Under år med optimala förhållanden är förekomsterna synnerligen individrika, medan ett betydligt mindre antal blommande exemplar utmärker åren däremellan.

Följeväxter förutom backtimjan på de gotländska lokalerna är till exempel hylsnejlika, fältsippa, luddvedel, gotlandssolvända, bergskrabba och liten sandlilja. På de öländska lokalerna växer ofta purpurknipprot, ölandssolvända och fältvädd.

Rödlistan

Den svenska rödlistan upprättas av ArtDatabanken och fastställs av Naturvårdsverket. Listan uppdateras vart femte år. I rödlistan klassificeras växter och djur i olika hotkategorier beroende på hur stor risken är att arten ska försvinna ur landet.

Rödlistans kategorier:

RE – Försvunnen

CR – Akut hotad

EN – Starkt hotad

VU – Sårbar

NT – Missgynnad

DD – Kunskapsbrist

Foto: Margareta Edqvist

Foto: Thomas Gunnarsson

Timjansnyltrot

växer på vältränerad mark, till exempel på grusåsar och på kalkhällar med överlagrad sand och vittringsgrus. Timjansnyltrot förekommer i Norden bara på Öland och Gotland. De 37 aktuella lokalerna på Öland är begränsade till Stora Alvaret. På Gotland finns 12 lokaler spridda över öns norra del samt Gotska Sandön. På flera av de öländska lokalerna har över tusen exemplar räknats. På Gotland kan endast Ölbäck öster om Visby uppvisa lika höga siffror. Antalet

exemplar på de enskilda lokalerna varierar kraftigt mellan goda och dåliga år. Hög värme samtidigt med rik nederbörd under blomningsperioden i juli gynnar timjansnyltrotens blomning.

På Gotland har en växtplats påverkats av kalkbrytning, där delar av beståndet försvunnit. Många växtlokaler på Öland betas medan bestånden på Gotland i allmänhet finns på tidigare betade, sakta igenväxande utmarker. Fårbete under artens blomningstid utgör enligt iakttagelser från Öland ett hot. Av cirka hundra inräknade exemplar på ett fårbete återstod endast två nästa dag. På sikt kan dock den långsamma igenväxningen på lokalerna utgöra ett hot, varför ett anpassat bete är nödvändigt för växtens fortbestånd.

I Norden är timjansnyltrot endast känd från Öland och Gotland. Närmast förekommer den i mellersta Tyskland.

Om du vill läsa mer om timjansnyltrot eller om floraövervakning kan du besöka följande hemsidor:

Svenska Botaniska Föreningen:
www.sbf.c.se

ArtDatabanken:
www.artdata.slu.se

Naturvårdsverket:
www.naturvardsverket.se

Länsstyrelserna:
www.lst.se

Floraövervakning

Sveriges miljömål slår fast att alla arter ska förekomma i livskraftiga bestånd. Att kartlägga förekomsten av hotade växter är en viktig del i arbetet med att bevara arter och biologisk mångfald.

Projekt Floraväktarna är ett nätverk av växt- och naturintresserade personer som besöker de hotade arternas växtplatser för att räkna antalet plantor, upptäcka eventuella förändringar eller andra oroande faktorer. Floraväktarnas rapporter ligger till grund för en del av miljöövervakningen

och floravårdsarbetet i landet.

Andra viktiga delar i bevarandearbetet är nätverket Natura 2000 och arbetet kring åtgärdsprogrammen.

Naturvårdsverket har gett länsstyrelserna i uppdrag att ta fram åtgärdsprogram för ett antal hotade kärlväxter som inte klarar att överleva utan särskilda åtgärder. Programmen är inte formellt bindande men syftar till att vara vägledande för arbetet med att bevara dessa arter i landet.

Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest

skyddsvärda naturområden. Natura 2000-områden finns i alla medlemsländer och ska hejda utrotningen av arter och livsmiljöer. Ett fyrtiotal av Sveriges kärlväxter ingår i nätverket.

Vill du veta mer om floraövervakning eller informera om någon lokal för timjansnyltrot hör gärna av dig till margareta.edqvist@telia.com som är samordnare för Floraväktarna.

Vill du diskutera kring skötsel eller åtgärder för en specifik lokal kontakta din länsstyrelse.

Svenska Botaniska Föreningen
Världsnaturfonden WWF
ArtDatabanken